

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2022. gada 10. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Būvdarbu, piegādes un pakalpojumu publiskā iepirkuma procedūras – Direktīva 2014/24/ES – Līguma slēgšanas tiesību piešķiršana – 2. panta 1. punkta 10. apakšpunkts – Jēdziens “ekonomikas dalībnieks” – Pilnsabiedrības bez juridiskas personas statusa iekļaušana – 19. panta 2. punkts un 63. pants – Sadarbības partneru kopuzņēmums vai paļaušanās uz citu subjektu spējām – 59. panta 1. punkts – Pienākums iesniegt vienu vai vairākus Eiropas vienotos iepirkuma procedūras dokumentus (ESPD) – ESPD mērķis

Lietā C-631/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Gerechtshof 's-Hertogenbosch* (Hertogenbosas apelācijas tiesa, Nīderlande) iesniegusi ar lēmumu, kas pieņemts 2021. gada 5. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 14. oktobrī, tiesvedībā

Taxi Horn Tours BV

pret

gemeente Weert,

gemeente Nederweert,

Touringcars VOF,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Safjans [*M. Safjan*], tiesneši N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] un M. Gavalecs [*M. Gavalec*] (referents),

ģenerālvokāts: M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *Taxi Horn Tours BV* vārdā – *L. C. van den Berg, advocaat,*

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

- *gemeente Weert* un *gemeente Nederweert* vārdā – *N. A. D. Groot, advocaat*,
- Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman* un *M. H. S. Gijzen*, pārstāves,
- Eiropas Komisijas vārdā – *P. Ondrušek* un *G. Wils*, pārstāvji,

nemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV 2014, L 94, 65. lpp.) 2., 19., 59. un 63. pantu, kā arī Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/7 (2016. gada 5. janvāris), ar ko nosaka standarta veidlapu Eiropas vienotajam iepirkuma procedūras dokumentam (OV 2016, L 3, 16. lpp.).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību *Taxi Horn Tours BV* prasībā pret *gemeente Weert* un *gemeente Nederweert* (Vērtas pašvaldība un Nīdervērtas pašvaldība, Nīderlande; turpmāk tekstā kopā – “pašvaldības”), kā arī pret *Touringcars VOF* par to, ka šīs pašvaldības autobusu transporta pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības ir piešķirušas šai otrajai sabiedrībai.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2014/24

- 3 Direktīvas 2014/24 14., 15. un 21. apsvērumā ir teikts:

“(14) Būtu jāprecizē, ka jēdzienu “ekonomikas dalībnieki” vajadzētu interpretēt plaši, lai iekļautu visas personas un/vai subjektus, kuri tirgū piedāvā būvdarbu izpildi, produktu piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, neatkarīgi no juridiskās formas, kuru tie izvēlējušies savai darbībai. Tādējādi jēdzienam “ekonomikas dalībnieks” vajadzētu ietvert uzņēmumus, filiāles, meitasuzņēmumus, partnerību, kooperatīvās sabiedrības, sabiedrības ar ierobežotu atbildību, valsts vai privātās augstskolas un cita veida subjektus, kas nav fiziskas personas, neatkarīgi no tā, vai tās visos apstākļos ir “juridiskas personas”.

(15) Būtu jāprecizē, ka ekonomikas dalībnieku grupas, tostarp tādas, kas apvienojušās pagaidu apvienībās, var piedalīties piešķiršanas procedūrās, turklāt nav vajadzīgs, lai tām būtu kāda īpaša juridiska forma. Ciktāl tas ir nepieciešams, piemēram, ja tiek prasīta kopīga un solidāra atbildība, kad šādām grupām piešķir līguma slēgšanas tiesības, var izvirzīt prasību noformēt īpašu juridisku formu. [..]

[..]

(21) Uz publiskiem līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķir līgumslēdzējas iestādes, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarē, un kuri ietilpst šo darbību jomā, attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES [(2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV 2014, L 94, 243. lpp.)]. Tomēr līgumi, kuru slēgšanas tiesības līgumslēdzējas iestādes piešķir saistībā ar to veiktajiem jūras, piekrastes vai upju transporta pakalpojumiem, ietilpst šīs direktīvas darbības jomā.”

4 Šīs direktīvas 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“1. Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

10) “ekonomikas dalībnieks” ir jebkura fiziska vai juridiska persona vai publiskā sektora subjekts, vai šādu personu un/vai subjektu grupa, tostarp jebkāda uzņēmumu pagaidu apvienība, kas tirgū piedāvā būvdarbu izpildi un/vai būves realizāciju, produktu piegādi vai pakalpojumu sniegšanu;

[..].”

5 Minētās direktīvas 18. panta “Iepirkuma principi” 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts:

“Līgumslēdzējas iestādes nodrošina vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret visiem ekonomikas dalībniekiem un rīkojas pārredzami un samērīgi.”

6 Šīs pašas direktīvas 19. panta “Ekonomikas dalībnieki” 2. punktā ir noteikts:

“Iepirkuma procedūrās var piedalīties ekonomikas dalībnieku grupas, tostarp pagaidu apvienības. Līgumslēdzējas iestādes nevar prasīt, lai piedāvājuma vai dalības pieteikuma iesniegšanas nolūkā tām būtu īpaša juridiska forma.

Vajadzības gadījumā līgumslēdzējas iestādes iepirkuma procedūras dokumentos var [precizēt], kā ekonomikas dalībnieku grupām ir jāizpilda prasības attiecībā uz 58. pantā minēto saimniecisko un finansiālo stāvokli vai tehniskām un profesionālām spējām, ar noteikumu, ka to pamato ar objektīviem iemesliem un ka tie ir samērīgi. Dalībvalstis var noteikt standarta noteikumus par to kādā veidā ekonomikas dalībnieku grupām ir jāizpilda minētās prasības.

[..].”

7 Direktīvas 2014/24 59. panta “Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments” 1. punktā ir noteikts:

“Dalības pieteikumu vai piedāvājumu iesniegšanas laikā līgumslēdzējas iestādes pieņem Eiropas vienoto iepirkuma procedūras dokumentu (*ESPD*) ar ietvertu atjauninātu pašdeklarāciju, kas kalpo par sākotnēju pierādījumu publiskā sektora iestāžu vai trešo personu izdotu sertifikātu vietā un apliecina, ka attiecīgais ekonomikas dalībnieks atbilst jebkuram no šādiem nosacījumiem:

a) tas nav nonācis kādā no 57. pantā minētajām situācijām, kuru dēļ ekonomikas dalībniekus izslēdz vai var izslēgt;

- b) tas atbilst attiecīgajiem atlases kritērijiem, kas noteikti saskaņā ar 58. pantu;
- c) attiecīgā gadījumā – tas atbilst objektīvajiem noteikumiem un kritērijiem, kas noteikti saskaņā ar 65. pantu.

Ja ekonomikas dalībnieks paļaujas uz citu subjektu spējām saskaņā ar 63. pantu, *ESPD* par šādiem subjektiem iekļauj arī šā punkta pirmajā daļā minēto informāciju.

ESPD ietver ekonomikas dalībnieka oficiālu paziņojumu, ka attiecīgais izslēgšanas iemesls nepastāv un/vai ka ir izpildīts attiecīgais atlases kritērijs, un tajā sniedz atbilstīgu informāciju, ko prasa līgumslēdzēja iestāde. *ESPD* arī norāda publiskā sektora iestādi vai trešo personu, kas atbildīga par apliecināto dokumentu sagatavošanu, un iekļauj oficiālu paziņojumu par to, ka ekonomikas dalībnieks spēs pēc pieprasījuma un bez kavēšanās iesniegt minētos apliecinātos dokumentus.

Ja līgumslēdzēja iestāde apliecinātos dokumentus var iegūt pati, piekļūstot datubāzei saskaņā ar 5. punktu, *ESPD* iekļauj arī tam nepieciešamo informāciju, piemēram, datubāzes interneta adresi, jebkādas identifikācijas datus un – attiecīgā gadījumā – apliecinājumu par piekrišanu.

Ekonomikas dalībnieki var vēlreiz izmantot *ESPD*, kas jau ir izmantots kādā no iepriekšējām iepirkuma procedūrām, ja tie apliecina, ka šajā dokumentā iekļautā informācija joprojām ir pareiza.”

- 8 Minētās direktīvas 63. panta “Paļaušanās uz citu subjektu spējām” 1. punktā ir noteikts:

“Attiecībā uz kritērijiem, kuri attiecas uz saimniecisko un finansiālo stāvokli, kā noteikts 58. panta 3. punktā, un attiecībā uz kritērijiem, kuri attiecas uz tehnisko un profesionālo spēju, kā noteikts 58. panta 4. punktā, ekonomikas dalībnieks var attiecīgā gadījumā un saistībā ar konkrētu līgumu paļauties uz citu subjektu spējām neatkarīgi no tā, kāda veida juridiskās saiknes pastāv starp to un šiem subjektiem. Tomēr attiecībā uz kritērijiem, kuri attiecas uz izglītību vai profesionālo kvalifikāciju, kā noteikts XII pielikuma II daļas f) punktā, vai uz attiecīgo profesionālo pieredzi, ekonomikas dalībnieki var paļauties tikai uz citu subjektu spējām, ja šis subjekts veiks darbus vai sniegs pakalpojumus, kuriem šīs spējas ir nepieciešamas. Ja ekonomikas dalībnieks vēlas paļauties uz citu subjektu spējām, tas līgumslēdzējai iestādei pierāda, ka viņa rīcībā būs nepieciešamie līdzekļi, piemēram, uzrādot minēto subjektu saistības šajā sakarā.

Līgumslēdzēja iestāde saskaņā ar 59., 60. un 61. pantu pārbauda, vai šie subjekti, uz kuru spējām ekonomikas dalībnieks paredz paļauties, atbilst attiecīgajiem atlases kritērijiem un vai ir iemesls to izslēgšanai saskaņā ar 57. pantu. Līgumslēdzēja iestāde prasa, lai ekonomikas dalībnieks aizstātu subjektu, kurš neatbilst attiecīgajiem atlases kritērijiem, vai kura gadījumā ir obligāts iemesls izslēgšanai. Līgumslēdzēja iestāde var prasīt vai dalībvalsts var pieprasīt līgumslēdzējai iestādei prasīt, lai ekonomikas dalībnieks aizstātu subjektu, kura gadījumā ir neobligāts iemesls izslēgšanai.

Ja ekonomikas dalībnieks paļaujas uz citu subjektu spējām saistībā ar kritērijiem, kas attiecas uz saimniecisko un finansiālo stāvokli [spēju], līgumslēdzēja iestāde var prasīt, lai attiecīgais ekonomikas dalībnieks un šie subjekti būtu solidāri atbildīgi par līguma izpildi.

Saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem ekonomikas dalībnieku grupa, kā minēts 19. panta 2. punktā, var paļauties uz grupas dalībnieku vai citu subjektu spējām.”

Direktīva 2014/25

- 9 Direktīvas 2014/25 11. pants “Transporta pakalpojumi” noteic:

“Šī direktīva attiecas uz tādu tīklu nodrošināšanu un ekspluatāciju, kas iedzīvotājiem sniedz pakalpojumus dzelzceļu, automatizēto sistēmu, tramvaju, trolejbusu, autobusu vai trošu transporta jomā.

Attiecībā uz transporta pakalpojumiem uzskata, ka tīkls pastāv, ja pakalpojumu sniedz saskaņā ar dalībvalsts kompetentās iestādes noteiktiem darbības nosacījumiem, piemēram, nosacījumiem par apkalpojamiem maršrutiem, piedāvājamo pakalpojumu apjomu vai to sniegšanas biežumu.”

Īstenošanas regula 2016/7

- 10 Īstenošanas regulas 2016/7 1. apsvērumā ir teikts:

“Viens no Direktīvu [2014/24] un [2014/25] galvenajiem mērķiem ir samazināt administratīvo slogu līgumslēdzējām iestādēm, līgumslēdzējiem un ekonomikas dalībniekiem, kā arī maziem un vidējiem uzņēmumiem. Šo centienu pamatelements ir Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments (*ESPD*). Attiecīgi *ESPD* standarta veidlapa būtu jāizstrādā tādā veidā, lai izvairītos no nepieciešamības nodrošināt ievērojamu skaitu sertifikātu vai citu dokumentu, kas saistīti ar izslēgšanas un atlases kritērijiem. Ievērojot to pašu mērķi, standarta veidlapā būtu arī jāsniedz attiecīgā informācija par subjektiem, uz kuru spējām paļaujas ekonomikas dalībnieks, lai minētās informācijas pārbaudi varētu veikt kopā ar galvenā ekonomikas dalībnieka pārbaudi un saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem.”

- 11 Šīs regulas 1. pielikums “Norādījumi” noteic:

“Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments (*ESPD*) ir ekonomikas dalībnieku pašdeklarācija, kas sniedz sākotnējus pierādījumus, ar kuriem aizstāj publiskā sektora iestāžu vai trešo personu izdotus sertifikātus. Saskaņā ar Direktīvas [2014/24] 59. pantā noteikto tas ir oficiāls paziņojums par to, ka ekonomikas dalībnieks neatrodas nevienā no tādām situācijām, kurā ekonomikas dalībnieks ir jāizslēdz vai šādu dalībnieku var izslēgt, ka tas atbilst attiecīgajiem atlases kritērijiem un ka tas attiecīgā gadījumā atbilst objektīvajiem noteikumiem un kritērijiem, kuri ir noteikti, lai ierobežotu citādi kvalificētu kandidātu skaitu, kurus uzaicinās piedalīties. Minētā dokumenta mērķis ir samazināt administratīvo slogu, kas izriet no prasības nodrošināt ievērojamu skaitu sertifikātu vai citu dokumentu, kuri saistīti ar izslēgšanas un atlases kritērijiem.

[..]

Ekonomikas dalībniekus var izslēgt no iepirkuma procedūras vai saukt tos pie atbildības saskaņā ar valsts tiesību normām gadījumos, kad informācija ir būtiski sagrozīta, aizpildot *ESPD* vai kopumā sniedzot informāciju, kas nepieciešama, lai pārbaudītu, vai nepastāv izslēgšanas iemesli un vai ir izpildīti atlases kritēriji, vai gadījumos, kad šāda informācija netiek izpausta vai kad ekonomikas dalībnieki nespēj iesniegt apliecinātos dokumentus.

Ekonomikas dalībnieki var atkārtoti izmantot informāciju, kas ir sniegta *ESPD*, kurš jau ir izmantots kādā no iepriekšējām iepirkuma procedūrām, kamēr vien šāda informācija joprojām ir pareiza un būtiska. Visvieglāk to var izdarīt, iekļaujot informāciju jaunajā *ESPD* ar attiecīgu funkciju palīdzību, kuras šajā nolūkā tiek piedāvātas iepriekš minētajā elektroniskajā *ESPD*

pakalpojumā. Protams, informācijas atkārtota izmantošana būs iespējama, izmantojot arī citas informācijas pārkopēšanas metodes, piemēram, attiecībā uz ekonomikas dalībnieka informātikas līdzekļos (personālais dators, planšetdators, serveri ... u.c.) uzkrāto informāciju.

[..]

Kā jau iepriekš minēts, *ESPD* ietver ekonomikas dalībnieka oficiālu paziņojumu, ka attiecīgie izslēgšanas iemesli nepastāv un ka ir izpildīti attiecīgie atlases kritēriji, un tajā sniedz atbilstīgu informāciju, ko prasa līgumslēdzēja iestāde vai līgumslēdzējs.

[..]

Ekonomikas dalībniekam, kas piedalās viens pats un kas nepaļaujas uz citu subjektu spējām, lai izpildītu atlases kritērijus, jāaizpilda viens *ESPD*.

Ekonomikas dalībniekam, kurš piedalās viens pats, bet paļaujas uz viena vai vairāku citu subjektu spējām, jānodrošina, ka līgumslēdzēja iestāde vai līgumslēdzējs saņem paša ekonomikas dalībnieka *ESPD* kopā ar atsevišķu *ESPD*, kurā izklāstīta atbilstīgā informācija [..] par katru attiecīgo subjektu.

Visbeidzot, ja ekonomikas dalībnieku grupas, tostarp pagaidu apvienības, kopā piedalās iepirkuma procedūrā, par katru iesaistīto ekonomikas dalībnieku ir jāiesniedz atsevišķs *ESPD*, norādot informāciju, kas pieprasīta II–V daļā.

Visos gadījumos, kad vairāk nekā viena persona ir ekonomikas dalībnieka administratīvās, pārvaldības vai uzraudzības struktūrvienības dalībniece vai kad vairāk nekā vienai personai tajā ir pārstāvības, lemlēmšanas vai kontroles pilnvaras, katrai no šīm personām atkarībā no attiecīgajā valstī spēkā esošajiem noteikumiem, tostarp datu aizsardzības normām, var būt pienākums parakstīt vienu un to pašu *ESPD*.

[..]”

Nīderlandes tiesības

Publisko iepirkumu likums

- 12 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/17/EK (2004. gada 31. marts), ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs (OV 2004, L 134, 1. lpp.), un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV 2004, L 134, 114. lpp.) Nīderlandes tiesībās ir transponētas ar 2012. gada 1. novembra *Aanbestedingswet* (Publisko iepirkumu likums) (*Stb.* 2012, Nr. 542), redakcijā, kas piemērojama pamatlietai (turpmāk tekstā – “Publisko iepirkumu likums”). Dažus šā likuma jautājumus reglamentē *Besluit van 11 februari 2013, houdende de regeling van enkele*

onderwerpen van de Aanbestedingswet 2012 (Aanbestedingsbesluit) (2013. gada 11. februāra Noteikumi par vairākiem 2012. gada Publisko iepirkumu likuma jautājumiem). Šo noteikumu 2. pants noteic:

“1. [Publisko iepirkumu] likuma 2.84. pantā minētajā pašdeklarācijā jāietver vismaz šāda informācija:

- a. informācija par līgumslēdzēju iestādi vai konkrētu nozares uzņēmumu un par iepirkuma procedūru;
- b. informācija par ekonomikas dalībnieku;
- c. paziņojums par izslēgšanas iemesliem;
- d. paziņojums par noteiktajām piemērotības prasībām un paziņojums par tehniskajām specifikācijām un līguma izpildes nosacījumiem, kas attiecas uz vidi;
- e. paziņojums par veidu, kādā tiek izpildīti atlases kritēriji;
- f. paziņojums par aizpildītās pašdeklarācijas pareizību un parakstītāja pilnvarām;
- g. datums un paraksts.

[..]

3. Pašdeklarācijas paraugu vai paraugus nosaka ar ministrijas rīkojumu.”

13 Publisko iepirkumu likuma 2.52. pants noteic:

“[..]

3. Uzņēmumu apvienība var iesniegt piedāvājumus vai kandidēt.

4. Līgumslēdzēja iestāde nedrīkst prasīt, lai piedāvājuma vai dalības pieteikuma iesniegšanas nolūkā ekonomikas dalībnieku grupai būtu īpaša juridiska forma.”

14 Minētā likuma 2.84. pants noteic:

“1. Pašdeklarācija ir ekonomikas dalībnieka paziņojums, kurā tas norāda:

- a. vai tam ir piemērojami izslēgšanas iemesli;
- b. vai tas atbilst piemērotības prasībām, kas noteiktas paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras dokumentācijā;
- c. vai tas izpilda vai izpildīs tehniskās specifikācijas un līguma izpildes nosacījumus, kas attiecas uz vidi un dzīvnieku aizsardzību vai kas ir balstīti uz sociāliem apsvērumiem;
- d. vai un kādā veidā tas atbilst atlases kritērijiem.

2. Datus un informāciju, ko var pieprasīt paziņojumā, kā arī šā paziņojuma paraugu vai paraugus nosaka vispārpiemērojamās valdības noteikumos vai saskaņā ar tiem.”

15 Atbilstoši šā likuma 2.85. pantam:

“1. Līgumslēdzēja iestāde pieprasa ekonomikas dalībniekam, lai tas, izmantojot šim nolūkam paredzēto paraugu, sava dalības pieteikuma vai piedāvājuma pamatošanai iesniegtu pašdeklarāciju, un tā precizē, kādi dati un informācija ir šajā pašdeklarācijā jānorāda.

2. Līgumslēdzēja iestāde nepieprasa ekonomikas dalībniekam, lai tas sava dalības pieteikuma vai piedāvājuma pamatošanai sniegtu datus un informāciju kā citādi, nevis pašdeklarācijā, ja šos datus un šo informāciju var pieprasīt pašdeklarācijā.

3. Līgumslēdzēja iestāde drīkst pieprasīt ekonomikas dalībniekam pievienot savai pašdeklarācijai tikai tādus apliecinājumus dokumentus, kuri neattiecas uz tiem datiem un to informāciju, ko var prasīt pašdeklarācijā, ja vien tie nav apliecināšie dokumenti, kas minēti vai nu 2.93. panta 1. punkta a) apakšpunktā – ciktāl tie ietverti minētajā apakšpunktā esošajā sarakstā – vai 2.93. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

4. Šā panta 1. punktā minētais ekonomikas dalībnieks drīkst iesniegt jau izmantotu pašdeklarāciju, ja vien tas apstiprina, ka tajā norādītā informācija joprojām ir derīga.”

Civilkodekss

16 *Burgerlijk Wetboek* (Civilkodekss) 7A:1655. pants noteic:

“[Personāl]sabiedrība ir līgums, ar kuru divas vai vairākas personas apņemas apvienot spēkus vai līdzekļus, lai savā starpā sadalītu no tā izrietošo peļņu.”

Komerckodekss

17 *Wetboek van Koophandel* (Komerckodekss) 16. pants noteic:

“Pilnsabiedrība ir personālsabiedrība, kas dibināta komercdarbības veikšanai, izmantojot kopīgu nosaukumu (firmu).”

18 Šā kodeksa 17. panta 1. punktā ir noteikts:

“Katrs biedrs, kam nav atņemtas pārstāvības pilnvaras, ir tiesīgs sabiedrības vārdā rīkoties, veikt un saņemt maksājumus un uzņemties saistības attiecībā pret trešām personām un uzlikt saistības trešām personām.”

19 No minētā kodeksa 18. panta izriet:

“Pilnsabiedrībās par sabiedrības saistībām katrs tās biedrs atbild solidāri.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 20 *Taxi Horn Tours* līdz 2019. gada 1. augustam nodrošināja sākumskolas skolēnu pārvadāšanu uz fiziskās audzināšanas nodarbībām (turpmāk tekstā – “pārvadājumi sporta nodarbību vajadzībām”), pildot publiskā iepirkuma līgumu, kura slēgšanas tiesības tai bija piešķirušas pašvaldības.
- 21 Tā kā pašvaldības nolēma nepagarināt šo līgumu, tās rīkoja Eiropas mēroga atklātu iepirkuma procedūru pārvadājumiem sporta nodarbību vajadzībām laikā no 2020. gada 1. janvāra līdz 2027./2028. mācību gada beigām. Piešķiršanas kritērijs bija saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritērijs.
- 22 Pašvaldību sagatavotajā publiskā iepirkuma instrukcijā tika tostarp noteikts, ka tālab, lai nodrošinātu piedāvājuma pareizību un spēkā esamību, *ESPD*, piedāvājumu un tā pielikumus paraksta amatpersona, kas ir tiesīga pārstāvēt uzņēmumu un tā vārdā uzņemt saistības. Turklāt, ja piedāvājumu iesniedz pārvadājumu uzņēmumu grupas, tām ir jānorāda kontaktpersona. Par pārvadājumu līguma izpildi solidāri atbildīgam ir jābūt katram šādas grupas dalībniekam. Visbeidzot, šajā instrukcijā bija noteikts, ka piedāvājumam jābūt pilnīgam un jāietver tostarp pienācīgi aizpildīts un derīgi parakstīts *ESPD*.
- 23 Pašvaldības, saņēmušas divus piedāvājumus, proti, vienu no *Touringcars* un otru no *Taxi Horn Tours*, informēja šo otro sabiedrību par savu nodomu līguma slēgšanas tiesības piešķirt sabiedrībai *Touringcars*.
- 24 Tad *Taxi Horn Tours* pagaidu noregulējuma tiesvedībā vērsās *Rechtbank Limburg* (Limburgas tiesa, Nīderlande) ar pieteikumu veikt pagaidu noregulējuma pasākumus, lai panāktu, ka, pirmkārt, tiek noraidīts *Touringcars* piedāvājums un, otrkārt, ka līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas *Taxi Horn Tours*.
- 25 Pēc tam, kad šis pieteikums ar 2020. gada 12. februāra nolēmumu tika noraidīts, pašvaldības ar *Touringcars* noslēdza līgumus par pārvadājumiem sporta nodarbību vajadzībām no 2020. gada 1. marta.
- 26 *Taxi Horn Tours* par šo nolēmumu iesniedza apelācijas sūdzību *Gerechthof 's-Hertogenbosch* (Hertogenboskas apelācijas tiesa, Nīderlande), kas ir iesniedzējtiesa. Šī tiesa norāda, ka sabiedrības *Touringcars* piedāvājumu iesniedza persona F, kura šīs sabiedrības vārdā iesniedza arī *ESPD*. Tādējādi rodoties jautājums, vai *Touringcars* bija tiesīga iesniegt vienu vienīgu *ESPD* attiecībā uz šo pilnsabiedrību vai tomēr katram biedram bija jāiesniedz savs *ESPD*.
- 27 Šajā ziņā *Taxi Horn Tours* apgalvo, ka *Touringcars* ir pastāvīga divu tās biedru uzņēmumu apvienība, tāpēc tā ir uzņēmumu grupa. Tādējādi abu biedru rīcība un apliecinājumi esot jāvērtē, ņemot vērā viņu pašu *ESPD*.
- 28 Savukārt pašvaldības uzskata, ka pagaidu apvienības ir jānošķir no pastāvīgām apvienībām. Jēdziens “ekonomikas dalībnieku grupa” publisko iepirkumu jomu regulējošo Savienības tiesību izpratnē nozīmējot pagaidu apvienību. Savukārt pilnsabiedrība esot Direktīvas 2014/24 14. apsvērumā minētā partnerība un tādējādi savā kopumā esot nevis ekonomikas dalībnieku grupa, bet gan viens ekonomikas dalībnieks. Pašvaldību ieskatā, arī biedru vērtējums esot veicams atbilstoši *ESPD* III daļas A punktam par izslēgšanas iemesliem, kurā ekonomikas dalībniekiem tiek noteikts pienākums norādīt ar kriminālsodāmību saistītus iemeslus.

- 29 Iesniedzējtiesa norāda, ka *Touringcars* ir Komercreģistrā reģistrēta pilnsabiedrība, kas 2011. gada 1. janvārī ir nodibināta uz nenoteiktu laiku. Tā nodarbina 82 darbiniekus un darbojas “pasažieru neregulāro autopārvadājumu, taksometru pārvadājumu, kā arī vieglo pasažieru un vieglo komerciālo transportlīdzekļu tirdzniecības un šo transportlīdzekļu remonta jomā”. *Touringcars* biedri ir sabiedrība K BV, kas nodarbina 39 personas, un sabiedrība F *Touringcars* BV, kurai savukārt nav personāla. Persona F ir *Touringcars* direktors ar ģenerālpilnvaru. Abi biedri vada katrs savu pārvadājumu uzņēmumu. Persona K ir sabiedrības K BV vadītājs, savukārt F ir sabiedrības K BV pilnvarnieks ar komercdirektora titulu. Visbeidzot, sabiedrības F *Touringcars* BV vienīgā vadītāja un daļu īpašniece ir sabiedrība F *Beheer BV*, kuras vienīgais vadītājs un daļu īpašnieks savukārt ir persona F.
- 30 2020. gada 27. janvārī persona K esot paziņojusi, ka viņa 2011. gada janvārī esot piešķirusi personai F ģenerālpilnvaru kā vadītājam ar tiesībām vienpersoniski pārstāvēt sabiedrību K BV. Kopš tā laika persona F nodrošinot visu šīs sabiedrības vadību. Vienlaikus sabiedrība K BV kopā ar sabiedrību F *Touringcars* BV izveidoja pilnsabiedrību ar nosaukumu (firmu) *Touringcars* VOF. Šajā nupat minētajā sabiedrībā personas F un K pastāvīgi apspriežoties, taču uzņēmuma darbu faktiski vadot persona F.
- 31 Iesniedzējtiesa norāda, ka pilnsabiedrība – saskaņā ar Komerckodeksa 16. pantu kopsakarā ar Civilkodeksa 7A:1655. pantu – ir līgums, ar kuru divas vai vairākas personas apņemas apvienot spēkus vai līdzekļus, lai veiktu komercdarbību, izmantojot kopīgu nosaukumu (firmu), un gūtu kopīgu labumu.
- 32 Minētā tiesa turklāt min kādu 2019. gada 19. aprīļa spriedumu, kurā *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) ir nospriedusi, pirmkārt, ka pilnsabiedrība ir līgumtiesiskas attiecības, kas tiek noslēgtas, lai uz pastāvīgu laiku izveidotas apvienības ietvaros veiktu komercdarbību, izmantojot kopīgu nosaukumu (firmu). Lai arī pilnsabiedrībai nav juridiskas personas statusa, gan Nīderlandes tiesību aktos, gan judikatūrā ir zināmā mērā atzīts, ka tiesiskajās attiecībās tā rīkojas nošķirti no saviem atsevišķajiem biedriem. Tādējādi pilnsabiedrībai ir pašai sava procesuālā rīcībspēja un tā pati var tikt atzīta par maksātnespējīgu. Otrkārt, juridiskas personas statusa neesamības dēļ pilnsabiedrība pati nav apveltīta ar subjektīvajām tiesībām un subjektīvajiem pienākumiem. Ja kāds biedrs rīkojas pilnsabiedrības vārdā, tas rīkojas un uzņemas saistības visu tās biedru (turpmāk tekstā – “biedru kopums”) vārdā. Tāpēc ar pilnsabiedrību noslēgts līgums esot uzskatāms par noslēgtu ar tās biedru kopumu kā biedriem. Treškārt, tā kā saskaņā ar Komerckodeksa 18. pantu ikviens no biedriem ir solidāri atbildīgs par sabiedrības saistībām, ikviens biedrs esot atbildīgs par visām biedru saistībām. Ceturtkārt, biedru kopuma kreditors varot vērsties gan pret biedru kopumu, gan pret ikvienu biedru atsevišķi. Tātad sabiedrības kreditoram pret katru dalībnieku esot divi līdztekus esoši prasījumi, proti, viens – pret biedru kopumu attiecībā uz nodalīto sabiedrības mantu un otrs – pret katru biedru personīgi saistībā ar tā privāto mantu.
- 33 *Taxi Horn Tours* apgalvo, ka *Touringcars* izmanto līdzekļus, ko tās rīcībā ir nodevuši tās biedru kopumam piederošie uzņēmumi.
- 34 Līdz ar to iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai vērtējums par pieteikumu dalībai publiskā iepirkuma procedūrā, ko iesnieguši subjekti, kas ilgstoši sadarbojas atsevišķā kopuzņēmumā, var aprobežoties ar šo kopuzņēmumu vien, vai arī tam ir arī jāattiecas uz katru no sadarbības partneriem. Tāpēc būtu jānoskaidro, vai ekonomikas dalībnieks var aprobežoties ar viena vienīga *ESPD* iesniegšanu, ja šo dalībnieku veido fizisku un/vai juridisku personu formā esošie sadarbības partneri.

35 Šajos apstākļos *Gerechtshof 's-Hertogenbosch* (Hertogenbosas apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un vaicāt Tiesai par Direktīvas 2014/24 2., 19., 59. un 63. panta, kā arī Īstenošanas regulas 2016/7 interpretāciju, uzdodot tai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Ja (fizisku un/vai juridisku personu formā esošiem) sadarbības partneriem ir kopuzņēmums (šajā gadījumā – pilnsabiedrības formā), vai:
- katram sadarbības partnerim ir jāiesniedz atsevišķs Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments vai
 - katram sadarbības partnerim un to kopuzņēmumam ir jāiesniedz atsevišķs Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments, vai
 - Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments ir jāiesniedz tikai kopuzņēmumam?
- 2) Vai šajā ziņā nozīme ir tam,
- vai kopuzņēmums ir dibināts uz noteiktu laiku vai uz nenoteiktu laiku (pastāvīgs);
 - ka sadarbības partneri paši ir ekonomikas dalībnieki;
 - ka sadarbības partneriem ir pašiem savi uzņēmumi, kuri ir [analoģiski] kopuzņēmumam vai vismaz darbojas vienā tirgū ar to;
 - ka kopuzņēmums nav juridiska persona;
 - ka kopuzņēmumam faktiski var būt sava (no biedru mantas) nodalīta manta (uz kuru var vērst piedziņu);
 - ka saskaņā ar valsts tiesību aktiem kopuzņēmumam ir tiesības pārstāvēt sadarbības partnerus, atbildot uz jautājumiem Eiropas vienotajā iepirkuma procedūras dokumentā;
 - ka saskaņā ar valsts tiesību aktiem pilnsabiedrības gadījumā no līguma izrietošās saistības uzņemas un par šo saistību izpildi ir solidāri atbildīgi tieši biedri (un tādējādi ne pati pilnsabiedrība)?
- 3) Gadījumā, ja nozīme ir vairākiem otrajā jautājumā minētajiem faktoriem, – kā šie faktori savstarpēji ierindojas? Vai daži faktori ir nozīmīgāki par citiem vai pat izšķiroši?
- 4) Vai kopuzņēmuma gadījumā katrā ziņā patiešām ir nepieciešams atsevišķs sadarbības partnera Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments, ja līguma izpildei ir paredzēts izmantot (arī) šā sadarbības partnera paša uzņēmumam piederošos līdzekļus (piemēram, personālu un saimnieciskos resursus)?
- 5) Vai kopuzņēmumam ir jāatbilst kādiem konkrētiem nosacījumiem, lai to varētu uzskatīt par vienu ekonomikas dalībnieku? Ja atbilde ir apstiprinoša, kādi ir šie nosacījumi?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

- 36 No Direktīvas 2014/24 21. apsvēruma izriet, ka uz publiskiem līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķir līgumslēdzējas iestādes, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarē, un kuri ietilpst šo darbību jomā, attiecas Direktīva 2014/25.
- 37 Arī Direktīvas 2014/25 11. pants noteic, ka šī direktīva attiecas tostarp “uz tādu tīklu nodrošināšanu un ekspluatāciju, kas iedzīvotājiem sniedz pakalpojumus [...] autobusu [...] transporta jomā”.
- 38 Šajā ziņā jānorāda, ka nedz no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, nedz no Tiesai iesniegtajiem rakstveida apsvērumiem nav izsecināms, vai šajā normā noteiktie nosacījumi ir izpildīti un līdz ar to, vai šī direktīva ir piemērojama pamatlietā.
- 39 Tomēr šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāatzīst par pieņemamu, jo uz uzdotajiem jautājumiem var atbildēt vienādi, pamatojoties vai nu uz Direktīvu 2014/24, vai uz Direktīvu 2014/25 (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 20. septembris, *Rudigier*, C-518/17, EU:C:2018:757, 44. punkts). Proti, Direktīvas 2014/25 17. un 18. apsvērums, kā arī 2. panta 6. punkts, 37. panta 2. punkts, 79. pants un 80. panta 3. punkts būtībā atbilst Direktīvas 2014/24 14. un 15. apsvērumam, kā arī 2. panta 1. punkta 10. apakšpunktam, 19. panta 2. punktam, 56. panta 3. punktam, 59. panta 1. punktam un 63. pantam.
- 40 Tāpēc apstākļi, ka iesniedzējtiesa pirms vēršanās Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu nav noskaidrojusi, vai pamatlietā ir piemērojama Direktīva 2014/24 vai Direktīva 2014/25, neliek apšaubīt prezumpciju par valstu tiesu uzdoto prejudiciālo jautājumu nozīmīgumu, kura var tikt atspēkota tikai izņēmuma gadījumos, tostarp tad, kad ir acīmredzami skaidrs, ka lūgtajai Savienības tiesību normu interpretācijai, uz ko attiecas šie jautājumi, nav nekādas saistības ar faktisko situāciju vai strīda priekšmetu pamatlietā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1995. gada 15. decembris, *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, 61. punkts, un 2018. gada 28. novembris, *Amt Azienda Trasporti e Mobilità* u.c., C-328/17, EU:C:2018:958, 33. punkts).

Par lietas būtību

- 41 Ar šiem jautājumiem, kuri ir jāizvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2014/24 59. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 2. panta 1. punkta 10. apakšpunktu un 63. pantu, kā arī Īstenošanas regulas 2016/7 1. pielikumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka kopuzņēmumam – kurš, lai arī nav juridiska persona, tomēr ir izveidots dalībvalsts tiesību aktos paredzētas sabiedrības formā, ir reģistrēts šīs dalībvalsts komercreģistrā, var būt izveidots vai nu uz noteiktu, vai nenoteiktu laiku un kura biedru kopums darbojas vienā tirgū ar šo kopuzņēmumu un ir solidāri atbildīgs par šā kopuzņēmuma līgumsaistību pienācīgu izpildi – ir jāiesniedz līgumslēdzējai iestādei savs *ESPD* un/vai katra biedru kopumā ietilpstošā biedra *ESPD*.
- 42 Vispirms jānorāda, ka Īstenošanas regulas 2016/7 1. pielikuma 17.–19. daļā ir teikts:
- “Ekonomikas dalībniekam, kas piedalās viens pats un kas nepaļaujas uz citu subjektu spējām, lai izpildītu atlases kritērijus, jāaizpilda viens *ESPD*.”

Ekonomikas dalībniekam, kurš piedalās viens pats, bet paļaujas uz viena vai vairāku citu subjektu spējām, jānodrošina, ka līgumslēdzēja iestāde vai līgumslēdzējs saņem paša ekonomikas dalībnieka *ESPD* kopā ar atsevišķu *ESPD*, kurā izklāstīta atbilstīgā informācija par katru attiecīgo subjektu.

Visbeidzot, ja ekonomikas dalībnieku grupas, tostarp pagaidu apvienības, kopā piedalās iepirkuma procedūrā, par katru iesaistīto ekonomikas dalībnieku ir jāiesniedz atsevišķs *ESPD*, norādot informāciju, kas pieprasīta II–V daļā.”

- 43 Šajā ziņā no Direktīvas 2014/24 2. panta 1. punkta 10. apakšpunkta, lasot to kopsakarā ar tās 14. apsvērumu, izriet, ka jēdziens “ekonomikas dalībnieks” ir jāinterpretē plaši, lai iekļautu tostarp visas personas vai subjektus, kuri tirgū piedāvā pakalpojumu sniegšanu, neatkarīgi no juridiskās formas, kuru tas izvēlēties savai darbībai, un vai tas ir vai nav juridiska persona.
- 44 No tā izriet, ka pilnsabiedrība – atbilstoši tam, kā šis jēdziens tiek izprasts Nīderlandes tiesību aktos, – var tikt uzskatīta par “ekonomikas dalībnieku” šīs direktīvas 2. panta 1. punkta 10. apakšpunkta izpratnē.
- 45 Tomēr minētajā direktīvā plaši tiek izprasts arī jēdziens “ekonomikas dalībnieku grupa”. Proti, šīs pašas direktīvas 19. panta 2. punkta pirmajā daļā ir noteikts, ka ekonomikas dalībnieku grupas, tostarp pagaidu apvienības, drīkst piedalīties publiskā iepirkuma procedūrās un līgumslēdzējas iestādes nedrīkst prasīt, lai šīs grupas būtu kādā īpašā juridiskā formā, lai tās varētu iesniegt piedāvājumu vai dalības pieteikumu.
- 46 Tātad jānoskaidro, vai pilnsabiedrība – atbilstoši tam, kā šis jēdziens tiek izprasts Nīderlandes tiesību aktos, – ir uzskatāma vai nu par ekonomikas dalībnieku, vai par ekonomikas dalībnieku grupu attiecīgi Direktīvas 2014/24 2. panta 1. punkta 10. apakšpunkta un 19. panta 2. punkta izpratnē.
- 47 Šajā ziņā – pretēji tam, ko savos rakstveida apsvērumos apgalvo pašvaldības, Nīderlandes valdība un Eiropas Komisija, – jēdziens “ekonomikas dalībnieku grupa” šīs direktīvas 19. panta 2. punkta izpratnē neaprobežojas tikai ar pagaidu apvienībām, izslēdzot pastāvīgas uzņēmumu grupas vai apvienības. Proti, šajā tiesību normā ir minētas “ekonomikas dalībnieku grupas, tostarp pagaidu apvienības”. No šā formulējuma skaidri izriet, ka pagaidu apvienības ir minētas tikai ilustratīvi. Tāpēc jēdziens “ekonomikas dalībnieku grupa” nav interpretējams tādējādi, ka tas attiektos tikai uz pagaidu apvienībām. Tāpēc ekonomikas dalībnieku grupas nav savstarpēji nošķiramas atkarībā no tā, vai tās ir pagaidu vai pastāvīgas.
- 48 Turklāt no Direktīvas 2014/24 59. panta 1. punkta izriet, ka *ESPD* ir trīs mērķi. Šis dokuments patiesībā ir atjaunināta pašdeklarācija, kas kalpo par sākotnēju pierādījumu publiskā sektora iestāžu vai trešo personu izdotu sertifikātu vietā un apliecina, pirmkārt, ka attiecīgais ekonomikas dalībnieks nav nonācis kādā no 57. pantā minētajām situācijām, kuru dēļ ekonomikas dalībniekus izslēdz vai var izslēgt, otrkārt, ka tas atbilst attiecīgajiem atlases kritērijiem, kas noteikti saskaņā ar minētās direktīvas 58. pantu, un, treškārt, attiecīgā gadījumā – tas atbilst objektīvajiem noteikumiem un kritērijiem, kas noteikti saskaņā ar tās pašas direktīvas 65. pantu.
- 49 Tādējādi *ESPD* mērķis ir ļaut līgumslēdzējai iestādei gūt precīzu un patiesu priekšstatu par katra ekonomikas dalībnieka situāciju, kurš piesaka dalību publiskā iepirkuma procedūrā vai vēlas iesniegt piedāvājumu. Šādā veidā *ESPD* konkretizē Direktīvas 2014/24 57. un 63. panta mērķi ļaut līgumslēdzējai iestādei pārlicināties par katra pretendenta integritāti un uzticamību un līdz ar

to – uzticības saiknes ar attiecīgo ekonomikas dalībnieku neizzušanu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2019. gada 19. jūnijs, *Meca*, C-41/18, EU:C:2019:507, 29. punkts, un 2021. gada 3. jūnijs, *Rad Service* u.c., C-210/20, EU:C:2021:445, 35. punkts).

- 50 Jāteic, ka informācija, kas ekonomikas dalībniekam ir jānorāda *ESPD*, neietver ziņas par kopuzņēmuma biedru kopuma resursiem. Tādējādi nav nozīmes tam, ka pilnsabiedrības – atbilstoši tam, kā šis jēdziens tiek izprasts Nīderlandes tiesību aktos, – biedru kopums darbojas tajā pašā jomā vai tajā pašā tirgū, kurā darbojas pati pilnsabiedrība, jo šo informāciju līgumslēdzējai iestādei ar kopuzņēmuma *ESPD* starpniecību nevar darīt zināmu.
- 51 Turklāt ar pilnsabiedrības un tās biedru kopuma solidārās atbildības esamību nav pietiekami, lai ļautu līgumslēdzējai iestādei pārliecināties par atbilstību kvalifikācijas atlases kritērijiem. Proti, kandidatūru pieņemamības izvērtēšanas posmā līgumslēdzēja iestāde veic retrospektīvu vērtējumu, lai novērtētu, vai pretendents ir tādas īpašības, kas ļauj sagaidīt efektīvu attiecīgā līguma izpildi. Šādos apstākļos šo īpašību neesamību nevar kompensēt ar prospektīvu juridisko saikni, saskaņā ar kuru pilnsabiedrības biedriem ir likumīgs pienākums būt savstarpēji solidāri atbildīgiem par šādas sabiedrības saistībām (rīkojums, 2022. gada 30. septembris, *ĒDIENS & KM.LV*, C-592/21, nav publicēts, EU:C:2022:746, 33. punkts).
- 52 Tāpēc tālab, lai ļautu līgumslēdzējai iestādei pārliecināties par tāda kopuzņēmuma kā, piemēram, pilnsabiedrība – atbilstoši tam, kā šis jēdziens tiek izprasts Nīderlandes tiesību aktos, – integritāti, šim uzņēmumam ir jānorāda jebkurš izslēgšanas iemesls, kas attiecināms uz kādu no tā biedru kopumā esošajiem biedriem vai kāda tās biedru kopumā esoša biedra nodarbinātu personu, kas ir kopuzņēmuma pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras loceklis vai kurai ir pārstāvības, lēmumpieņemšanas vai kontroles tiesības šajā uzņēmumā.
- 53 Turklāt, lai pierādītu savu uzticamību, tāds kopuzņēmums kā, piemēram, pilnsabiedrība – atbilstoši tam, kā šis jēdziens tiek izprasts Nīderlandes tiesību aktos, – ir jāuzskata par tādu, kas vēlas vai nu patstāvīgi piedalīties publiskā iepirkuma procedūrā, vai iesniegt piedāvājumu vienīgi tad, ja tas apliecina spēju izpildīt attiecīgo līgumu, izmantojot tikai savu personālu un materiālus, citiem vārdiem sakot – resursus, kurus tā biedru kopums tam ir nodevis saskaņā ar sabiedrības līgumu un ar kuriem tas var brīvi rīkoties. Šādā gadījumā šai sabiedrībai ir jāiesniedz līgumslēdzējai iestādei tikai savs *ESPD*.
- 54 Šajā ziņā iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, cik lielā mērā šāda sabiedrība – ņemot vērā ar tās kā personālsabiedrības juridisko formu saistītās īpatnības, kā arī tās saiknes ar savu biedru kopumu – var atbilst šai hipotēzei.
- 55 Turpretim gadījumā, ja šī sabiedrība lēš, ka publiskā iepirkuma līguma izpildei tai būs jāizmanto biedru kopuma resursi, tā ir uzskatāma par tādu, kura paļaujas uz citu subjektu spējām, Direktīvas 2014/24 63. panta izpratnē. Šādā gadījumā minētajai sabiedrībai ir jāiesniedz ne tikai savs *ESPD*, bet arī *ESPD* par katru no tiem biedru kopumā ietilpstošajiem biedriem, uz kura spējām tā vēlas paļauties.
- 56 Īstenošanas regulas 2016/7 1. apsvērumā patiešām – kā norāda pašvaldības, Nīderlandes valdība un Komisija – ir teikts, ka “viens no Direktīvu [2014/24] un [2014/25] galvenajiem mērķiem ir samazināt administratīvo slogu līgumslēdzējām iestādēm, līgumslēdzējiem un ekonomikas dalībniekiem, kā arī maziem un vidējiem uzņēmumiem. Šo centienu pamatelements ir [*ESPD*]. [..]”

- 57 Tomēr šis administratīvā sloga mazināšanas mērķis ir tikai viens no šo direktīvu mērķiem. Tāpēc tas ir tostarp jāsalāgo ar mērķi veicināt veselīgas un efektīvas konkurences attīstību starp ekonomikas dalībniekiem, kas piedalās publiskajā iepirkumā, proti, mērķim, kas atbilst Savienības publisko iepirkumu procedūru noteikumu pašai būtībai un tiek nodrošināts tostarp ar vienlīdzīgas attieksmes pret pretendentiem principu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 11. maijs, *Archus* un *Gama*, C-131/16, EU:C:2017:358, 25. punkts, kā arī 2021. gada 3. jūnijs, *Rad Service* u.c., C-210/20, EU:C:2021:445, 43. punkts).
- 58 Pienākums tādām kopuzņēmumam kā, piemēram, pilnsabiedrībai – atbilstoši tam, kā šis jēdziens tiek izprasts Nīderlandes tiesību aktos, – iesniegt līgumslēdzējai iestādei *ESPD* gan par sevi pašu, gan par katru no saviem biedru kopumā ietilpstošajiem biedriem, gadījumā, ja tas lēš, ka publiskā iepirkuma līguma izpildei tam būs jāizmanto minēto biedru resursi – nevar būt pretrunā arī Direktīvas 2014/24 18. panta 1. punktā nostiprinātajam samērīguma principam, jo – kā izriet gan no Direktīvas 2014/24 59. panta 1. punkta pēdējās daļas, gan no Īstenošanas regulas 2016/7 1. pielikuma – ekonomikas dalībnieki drīkst iesniegt *ESPD*, kas jau ticis izmantots kādā agrākā procedūrā, ja tie apliecina, ka šajā dokumentā iekļautā informācija joprojām ir pareiza un aktuāla.
- 59 Visbeidzot, pienākums tādām kopuzņēmumam kā, piemēram, pilnsabiedrībai – atbilstoši tam, kā šis jēdziens tiek izprasts Nīderlandes tiesību aktos, – iesniegt savu *ESPD*, kā arī *ESPD* par katru no biedriem, uz kura spējām tā vēlas paļauties, patiešām rada administratīvu slogu, taču nekādā gadījumā nav pielīdzināms pienākumam mainīt juridisko formu.
- 60 Ievērojot iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir atbildams, ka Direktīvas 2014/24 59. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 2. panta 1. punkta 10. apakšpunktu un 63. pantu, kā arī Īstenošanas regulas 2016/7 1. pielikumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka kopuzņēmumam – kurš, lai arī nav juridiska persona, tomēr ir izveidots dalībvalsts tiesību aktos paredzētas sabiedrības formā, ir reģistrēts šīs dalībvalsts komercreģistrā, var būt izveidots vai nu uz noteiktu, vai nenoteiktu laiku un kura biedru kopums darbojas vienā tirgū ar šo kopuzņēmumu un ir solidāri atbildīgs par šā kopuzņēmuma līgumsaistību pienācīgu izpildi – ir jāiesniedz līgumslēdzējai iestādei tikai savs *ESPD* tad, ja tas vēlas patstāvīgi piedalīties publiskā iepirkuma procedūrā vai iesniegt piedāvājumu, ja vien tas apliecina spēju izpildīt attiecīgo līgumu, izmantojot tikai savu personālu un materiālus. Savukārt, ja šis kopuzņēmums lēš, ka publiskā iepirkuma līguma izpildei tam būs jāizmanto kādam no tās biedriem piederošie resursi, tas ir uzskatāms par tādu, kas paļaujas uz citu subjektu spējām, Direktīvas 2014/24 63. panta izpratnē un tāpēc tam ir jāiesniedz ne tikai savs *ESPD*, bet arī *ESPD* par katru no biedriem, uz kura spējām tas vēlas paļauties.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 61 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospiež:

59. panta 1. punkts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 2. panta 1. punkta 10. apakšpunktu un 63. pantu, kā arī

Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2016/7 (2016. gada 5. janvāris), ar ko nosaka standarta veidlapu Eiropas vienotajam iepirkuma procedūras dokumentam, 1. pielikumu,

ir jāinterpretē tādējādi, ka

kopuzņēmumam – kurš, lai arī nav juridiska persona, tomēr ir izveidots dalībvalsts tiesību aktos paredzētas sabiedrības formā, ir reģistrēts šīs dalībvalsts komercreģistrā, var būt izveidots vai nu uz noteiktu, vai nenoteiktu laiku un kura biedru kopums darbojas vienā tirgū ar šo kopuzņēmumu un ir solidāri atbildīgs par šā kopuzņēmuma līgumsaistību pienācīgu izpildi – ir jāiesniedz līgumslēdzējai iestādei tikai savs Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments (*ESPD*) tad, ja tas vēlas patstāvīgi piedalīties publiskā iepirkuma procedūrā vai iesniegt piedāvājumu, ja vien tas apliecina spēju izpildīt attiecīgo līgumu, izmantojot tikai savu personālu un materiālus. Savukārt, ja šis kopuzņēmums lēš, ka publiskā iepirkuma līguma izpildei tam būs jāizmanto kādam no tās biedriem piederošie resursi, tas ir uzskatāms par tādu, kas paļaujas uz citu subjektu spējām, Direktīvas 2014/24 63. panta izpratnē un tāpēc tam ir jāiesniedz ne tikai savs *ESPD*, bet arī *ESPD* par katru no biedriem, uz kura spējām tas vēlas paļauties.

[Paraksti]